30.10.2013

MEDEDELING AAN DE LEDEN

Betreft: Verzoekschrift 1880/2012, ingediend door Sebastian Wladarz (Duitse nationaliteit), over het Poolse onderwijsstelsel en het verzorgen van onderwijs in het Duits

1. Samenvatting van het verzoekschrift

Indiener beweert dat Polen, dat het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden heeft geratificeerd, artikel 8 hiervan (onderwijs) niet naleeft. Onder verwijzing naar een verslag van een comité van deskundigen, waarin staat dat er op Poolse kleuterscholen en basisscholen geen onderwijs in het Duits wordt gegeven, voert hij aan dat het recht om de moedertaal te gebruiken een mensenrecht is en verzoekt hij het Europees Parlement stappen te ondernemen bij de Poolse autoriteiten om onderwijs in het Duits te verzorgen.

2. Ontvankelijkheid

Ontvankelijk verklaard op 22 juli 2013. De Commissie is om inlichtingen verzocht (artikel 202, lid 6, van het Reglement).

3. Antwoord van de Commissie, ontvangen op 30 oktober 2013

Indiener verwijst naar het verslag van het comité van deskundigen over het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden van 7 december 2011 betreffende de toepassing van het handvest in de Republiek Polen. In dit verslag verklaart het comité dat de Republiek Polen de verplichtingen uit hoofde van artikel 8 van het handvest, betreffende het onderwijs, niet nakomt. Indiener benadrukt dat de verplichting kleuteronderwijs aan te bieden in de relevante regionale of minderheidstalen niet is nagekomen. De Republiek Polen heeft hiervoor de wettelijke basis gelegd, maar is de verplichting in de praktijk niet nagekomen. Tevens doet indiener melding van plichtsverzuim wat betreft het aanbieden van lager en

middelbaar onderwijs in de relevante regionale of minderheidstaal.

Volgens de verdragen waarop de Europese Unie gebaseerd is[1], heeft de Commissie niet de bevoegdheid zich te mengen in kwesties die verband houden met de grondrechten in de lidstaten. Dit is alleen mogelijk wanneer er sprake is van toepassing van de Europese wetgeving. In dit verband merkt de Commissie op dat indiener het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden aanhaalt, wat een rechtsinstrument is van de Raad van Europa en niet van de Europese Unie.

De Commissie wil echter benadrukken dat, zelfs al zou indiener zich beroepen op het Handvest van de grondrechten, het Handvest enkel van toepassing is op lidstaten wanneer zij het EU-recht ten uitvoer brengen volgens artikel 51, lid 1, daarvan. Bovendien wordt in artikel 6, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie het volgende bepaald: "De bepalingen van het Handvest houden geenszins een verruiming in van de bevoegdheden van de Unie zoals bepaald bij de Verdragen." Op grond van de informatie in het verzoekschrift lijkt de zaak waar indiener naar verwijst geen verband te houden met de tenuitvoerlegging van EU-wetgeving. De Europese Commissie kan de problemen die in het verzoekschrift worden aangekaart daarom niet verder onderzoeken. In zulke gevallen is het de taak van de lidstaten en van hun gerechtelijke autoriteiten om ervoor te zorgen dat de grondrechten daadwerkelijk worden geëerbiedigd en beschermd in overeenstemming met hun nationale wetgeving en de internationale verplichtingen op het vlak van de mensenrechten.

De Commissie herinnert er voorts aan dat zij geen algemene bevoegdheden heeft ten aanzien van minderheden. De Commissie is namelijk niet bevoegd voor aangelegenheden die verband houden met de definitie van het begrip nationale minderheid, de erkenning van de status van minderheid of het zelfbeschikkingsrecht en de autonomie van minderheden. Al deze aangelegenheden behoren tot de verantwoordelijkheden van de lidstaten.

Binnen het toepassingsgebied van het EU-recht zorgt de Commissie ervoor dat de lidstaten, wanneer zij dit recht toepassen, de grondrechten eerbiedigen, met inbegrip van het non-discriminatiebeginsel dat is vastgelegd in artikel 21 van het Handvest. Daarnaast dragen de wetgeving en de financieringsprogramma's van de EU bij tot de aanpak van bepaalde problemen die naar verwachting gevolgen zullen hebben voor mensen die tot een minderheid behoren, zoals discriminatie of het aanzetten tot geweld of haat op basis van ras of nationale of etnische afkomst.
Wat betreft de klacht van indiener, namelijk dat het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden geschonden zou zijn, beschikt de Europese Unie niet over de bevoegdheid om op te treden tegen het niet nakomen van verplichtingen die voortvloeien uit bovengenoemd handvest of welk ander handvest van de Raad van Europa dan ook, evenals het Kaderverdrag van de Raad van Europa inzake de bescherming van nationale minderheden. De Commissie merkt echter op dat de aanbeveling van het Comité van Ministers wat betreft de toepassing van het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden door Polen (RecChL(2011)4, door het Comité van Ministers aangenomen op 7 december 2011 tijdens de 1129e vergadering van de afgevaardigden van de ministers) de Poolse autoriteiten aanraadt bij voorrang rekening te houden met het advies Duitstalig kleuter-, lager en

[1]Verdrag betreffende de Europese Unie en Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

middelbaar onderwijs[1] aan te bieden.

[1] http://www.coe.int/t/dg4/education/minlang/Report/Recommendations/PolandCMRec1_en.pdf.